

Marta STAŃCZYK

stanczyk.mrt@gmail.com

Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Nuda jako nowy język kina. Przeformułowanie realizmu filmowego

W przekonaniu autorki istnieje potrzeba przewartościowania pojęcia nudy w humanistyce i wykorzystania jej jako narzędzia interpretacyjnego w filmoznawstwie. Posiłkując się wcześniejszymi badaniami tak literaturoznawczymi, jak i prowadzonymi na gruncie socjologii, filozofii oraz psychologii, autorka pracy wykazuje, że współczesne kino artystyczne, a dokładniej: Slow Cinema, w świadomy sposób wykorzystuje nudę. Nie tylko po to, by zaktywizować widza, ale także po to, by otworzyć go na filmowe doświadczenie czasu i sytuacji bohaterów filmowych. Nuda – związana zarówno z percypowanym przedmiotem, jak i percypującym podmiotem – sprawia, że sceny zamieniają się w swoiste obrazy mentalne, przekraczające granice konwencji gatunkowych i narracyjnych, co nadaje jej potencjał nie tylko narracyjny, ale i transgresyjny. Na przykładach twórców reprezentatywnych dla Slow Cinema – szczególnie Corneliu Porumboiu oraz Lisandra Alonso – autorka przeformułuje pojęcia filmowego realizmu, przybierającego postać intensywnej obserwacji, co współgra z neomodernistycznym zwrotem współczesnego kina artystycznego w stronę kontemplacji. Doświadczenie czasu, tak charakterystyczne zarazem dla Slow Cinema, jak i nuda, prowadzi do rozpuszczenia schematów przedstawieniowych, redefinicji pojęcia realizmu, ale również do wnikięcia w pewien stan świadomości. Za pomocą cierplivej obserwacji twórcy ci nie tylko odkrywają wykluczane społecznie i przez kino jednostki, ale także oddają sprawiedliwość jakiemuś światu poprzez ukazywanie „nudnych” niesytuacji i niedziania się.